

tussen Duin & Dijk

Themanummer

Wintervogels

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 15 4 ● 2016

Wulp

De wulp is onze grootste steltloper. Op een afstand lijkt hij wat saai bruin, maar van dichtbij is hij mooi bruin en wit gevlekt en gestreept. Vooral de grote naar beneden gebogen snavel is opvallend. Bij de wat grotere vrouwtjes is die duidelijk langer dan bij de mannetjes. Als in maart de eerste wulpen in de duinen baltsen en hun 'jodel' laten horen, is het voorjaar begonnen.

Wulpen broeden in allerlei open, niet te natte gebieden van West-Europa tot diep in Azië. In Nederland vooral in de duinen en heidevelden, maar ook in weilanden en zelfs op akkers.

In de winter zijn ze vooral te vinden op het wad en op graslanden. Hun voedsel bestaat uit kleine bodemdieren zoals wormen en larven, die met de lange snavel worden opgediept, maar in de broedtijd ook uit insecten, spinnen en dergelijke. In strenge winters wijken wulpen in het binnenland uit naar de kust

● Foto: Helma Postel Mol.

of naar zuidelijke streken. Onze broedvogels trekken grotendeels weg. De in de winter aanwezige wulpen zijn dus vooral vogels uit noordelijke en oostelijke broedgebieden.

Voorkomen

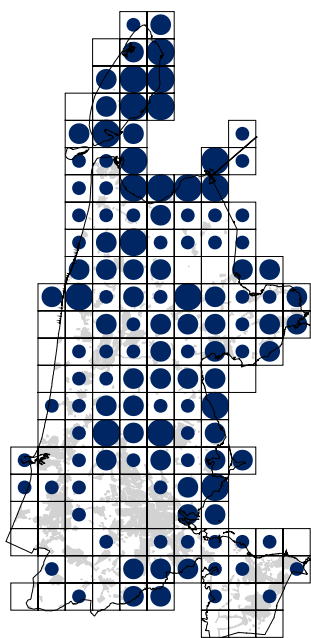
In de winter zijn wulpen in onze provincie algemeen voorkomende vogels. Ze zijn in vrijwel alle atlasblokken met buitendijkse wadden, schorren en/of weilanden vastge-

steld, namelijk 126 (80%). In ruim de helft van dit aantal blokken zijn maxima van meer dan 100 wulpen opgegeven. De hoogste aantallen, meer dan 1.000 per atlasblok, komen voor langs de Waddenkust van Texel tot aan Wieringen, en in West-Friesland, de Zeevang en Zaanstreek-Waterland. Waarschijnlijk bevinden zich in deze blokken ook gemeenschappelijke slaapplaatsen.

Veranderingen

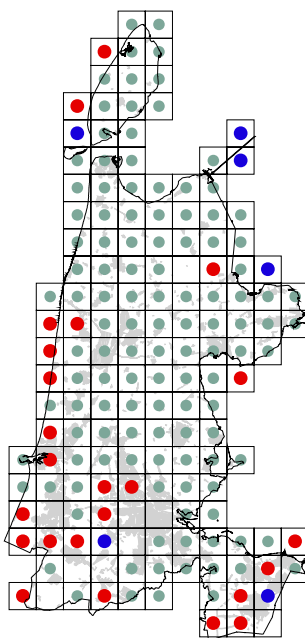
Grote veranderingen in de winterverspreiding van wulpen zijn de laatste 30 jaar niet opgetreden. Wel zijn er ongeveer tien atlasblokken in de duinen ten zuiden van Camperduin waar ze in 1978-1983 wel en nu niet meer zijn gezien. Omdat de broedvogels in het duin vaak al eind februari worden gezien, en deze waarnemingen meetellen bij een winteratlas, is dit verschil zonder meer toe te schrijven aan het verdwijnen van de wulp als broedvogel uit deze duingebieden door de komst van de vos.

Hoewel de wulp als broedvogel, zowel bij ons als in de omringende landen tot in de Baltische staten, in de afgelopen vijftien jaar met ongeveer een derde is afgenomen, is dat in de aantallen overwinteraars (nog) niet terug te vinden. Wellicht gaat het om broedvogels die uit nog oostelijker gelegen gebieden komen.

verspreiding

- 1 - 100 ex
- 101 - 1000 ex
- > 1000 ex

verandering

- alleen in 1979-1983
- beide perioden
- alleen in 2012-2016

Lieuwe Dijkse